

Programmabegroting 2010

Het debat over de begroting is een belangrijk debat over één van de belangrijkste stukken in het jaar! De begroting bepaalt de invulling van het beleid voor het komende jaar en de volgende jaren.

Zoals de VVD-fractie bij de voorjaarsnota al vreesde laat deze begroting vooral zien wat vrijwel ongewijzigd beleid voor financiële uitkomsten geeft. Dát was niet wat de VVD-fractie van het nieuw gevormde DB verwachtte!

En het college begon zo hoopgevend. In het bestuursakkoord staat: *"Het waterschap staat voor grote opgaven op het gebied van veiligheid, voldoende water, schoon water, natuurlijk water en recreatief water. De uitdaging is hoe het waterschap de ambities tijdig waar kan maken zonder dat dit leidt tot onacceptabele kosten"(!)*

De VVD-fractie constateert dat wat er nu ligt niet een ambitieuze poging is daar invulling aan te geven. Het Dagelijks Bestuur gaat gewoon door met hun plannen. Ze houden de reserve-positie in de gaten, dempen daar de grootste uitschieters mee en als het meevalt, bouwen ze daarmee de reserves weer op.

De VVD wil niet voorbijgaan aan wat er in bestuurlijk Nederland gaande is rond de waterschappen.

Een aantal omstandigheden heeft zich, betrekkelijk autonoom, tegen het instituut waterschap, zoals we dat tot nu toe kennen, gekeerd.

We lopen er een paar langs:

Een aantal jaren geleden ontstonden er vraagtekens bij de inbedding in de samenleving en de democratische controle. Dat heeft geresulteerd in de verschillende wets- en besluitwijzigingen op grond waarvan we nu hier in deze samenstelling zitten.

De gang van zaken rond de verkiezingen hebben, naar thans steeds sterker blijkt, de meningsvorming bij de bevolking nauwelijks positief beïnvloed. Dat gaat zó ver dat evaluaties van die verkiezingen door verschillende gremia gebruikt, zo u wilt misbruikt, worden om de plaats van de waterschappen in bestuurlijk Nederland ingrijpend te wijzigen.

Sommigen gaan zó ver dat er vraagtekens worden gesteld bij de waterschappen als zelfstandig bestuursorgaan. Deze vraagtekens worden op heel veel verschillende plaatsen en binnen veel verschillende partijen gesteld!

Voor de VVD-fractie staat voorop dat zo lang er waterschappen bestaan, deze zo dicht mogelijk bij de burger gesitueerd moeten blijven en het democratisch bestuur er van dient zo direct mogelijk te worden gekozen.

Om zo dicht mogelijk bij de burger te blijven is het, naar de mening van de VVD-fractie, óók van belang dat het waterschap zich zo veel als mogelijk is tot haar kerntaak beperkt. Die kerntaak is het watersysteem in brede zin, dus: veilig, schoon en voldoende water. Natuurlijk is water niet los te zien van de natuur en de leefomgeving van mensen. Dus ook die aspecten hebben hun gewicht in de afwegingen binnen de werkzaamheden van het waterschap.

Máár, op deze terreinen opereert niet alleen het waterschap!

Enige beperking of terughoudendheid op deze terreinen is niet per definitie verkeerd.

De laatste jaren organiseren burgers zich voor behoud van hun landschap en tegen het ongelimiteerd aanleggen van nieuwe natuur.

Als mensen het hebben over "natuur" bedoelen ze eigenlijk "landschap".

Deze laatste woorden worden onderschreven door onder andere de Groningse hoogleraar architectuur- en stedenbouwgeschiedenis Auke van de Woud. Voor de VVD-fractie is het terughoudend zijn, óók in de natuuraanleg, om verschillende redenen verstandig.

Een andere reden heeft te maken met de reputatie van de waterschappen als een geldverslindende organisatie waar niemand grip op heeft. Rond de verkiezingen laaide die discussie weer op.

Nu, een halfjaar als vertegenwoordigers van de VVD in het bestuur van het waterschap, is de fractie nóg sterker van mening dat er zeer terughoudend met de middelen moet worden omgegaan!

Kosten noch moeite worden gepaard om voor bestuursleden leuke programma's te maken. De districten putten zich uit in het showen van hun werkzaamheden. Interessant, vaak aangenaam!

Maar, we zijn aan het besturen en niet ons zelf aan het laten showen hoe goed het gaat! Inhoudelijke discussies vinden er te weinig plaats!

Voorbeeld: De VVD-fractie heeft een en andermaal aangegeven dat er in de commissie Boven Aa eens inhoudelijk gediscussieerd zou moeten worden over de problematiek rond "t Woold".

In de loop van de jaren heeft zich daar een enorme koerswijziging van het waterschap voltrokken en als er dus iets is om in 'n regionale commissie eens inhoudelijk te bediscussiëren, is het een project als dit!

Nee, wat gebeurt er? We worden met een bus rond de Bakelse plassen gereden, krijgen een toeristische route en babbelen vrolijk over de lopende projecten. Kosten noch moeite worden gespaard!

Een inhoudelijke discussie over de grondwater-problematiek in relatie tot de uitdieping van de plassen, jammer geen tijd voor!

Zó moeten we dus niet door gaan!

Nog een voorbeeld van onze twijfel bij een kostenbewuste bestuurscultuur:

Eerst een paar uitgangspunten:

1. Het AB wordt geacht de bestuurlijke kaders aan te geven waarbinnen het DB het waterschap aanstuurt. Blijkbaar horen thema-bijeenkomsten voor algemeen bestuursleden daar bij.
2. Het zuiveringsbedrijf van dit waterschap is nu niet de plek waar, over het algemeen, veel van de kritiek van de VVD-fractie zich opricht.

Tijdens zo'n thema-bijeenkomst zouden we worden "bijgepraat" over de aanpak van de vernieuwing van een van onze grootste RWZI's.

Een van de grootste investeringen van dit waterschap!

We werden getrakteerd op een staaltje van het milieu-gehoobby in het kader van energie en de inpassing in de groene omgeving.

Een presentatie van Search waarna we met niet anders dan een commercieel gevoel van weggingen: prikkelende vragen door een lid van ons AB die toevallig in milieutechnologie is afgestudeerd, werden weggevoven want de gevierde ondernemster moest weer naar haar volgende show!

Het moge duidelijk zijn: de VVD wil op de eerste plaats een goed en kostenbewust bestuur en in het geval van die RWZI géén gemilieuhoobby, want ook die RWZI moet kostenbewust en sober worden gerealiseerd. Ook al ligt dat na een prijsvraag aan architecten nu niet meer voor de hand.

Weer terug naar de begroting.

Het oordeel van de VVD-fractie over het sturende vermogen van dit DB is door deze begroting niet erg positief beïnvloed!

De uitvoering van projecten wordt nauwelijks door de uitkomst van deze begrotingsbehandeling beïnvloed. Er worden door het DB twee criteria gehanteerd:

1. projecten en prestaties waar bestuurlijke afspraken over gemaakt zijn, en
2. projecten met een hoge kans van slagen.

Dát is niet een lijstje waar de VVD-fractie warm van wordt!

Hoe zo, passen binnen financiële uitgangspunten?

Hoe zo, passen binnen verantwoorde belastingen en tarieven?

De prioritering van projecten is, naast het bewust kosten besparen, vrijwel het enige instrument om te sturen op de tarieven.

Het vertrouwen dat dit maximaal gebeurt, is niet af te leiden uit deze begroting. Ook niet uit de meerjaren raming overigens.

We duiken nog even wat dieper in de begroting:

Vanzelfsprekend doen we dat aan de hand van een van de uitgangspunten van de VVD: het liberale beginsel van lage belastingen en het zelf genereren van inkomsten voor de eigen uitgaven. Dit betekent dat het waterschap belasting heft en dat het geld gebruikt wordt waar het voor gehéven wordt.

Ontwikkelingssamenwerking behoort niet tot de kerntaken van een waterschap. Het DB heeft daar wat op gevonden:

Op pagina 43 van die begroting staat een tenenkrommende alinea waarin wordt uitgelegd dat het voor medewerkers toch écht nodig is internationaal nieuwe inzichten op te doen, dat er in Egypte kennis over irrigatie en sanitatie te verkrijgen is die voor nieuwe medewerkers op een krappe arbeidsmarkt hét argument zou kunnen zijn om hier te komen werken.

Zo'n alinea roept bij ons vragen op!

Hoeveel geld is er gemoeid met de internationale samenwerking?

Of nog simpeler: hoeveel besteedt Aa en Maas aan Egypte en Nicaragua?

Hoeveel van dit bedrag wordt vergoed door de minister voor

Ontwikkelingssamenwerking?

Afrondend:

Bij de voorjaarsnota heeft de VVD-fractie al gesteld dat de tarieven niet met méér dan het inflatiepercentage zouden mogen stijgen.

Nu ligt er een begroting waarin dat tóch het geval is.

De VVD-fractie heeft getracht het Algemeen Bestuur bij motie te laten uitspreken dat bij de begroting voor 2011 de uitgaven met niet meer zouden stijgen dan het inflatiepercentage.

De coalitie en het Dagelijks Bestuur wilden niet verder gaan dan toezeggen dat er bij de voorjaarsnota in 2010 zal worden aangegeven welke maatregelen getroffen zouden moeten worden om in 2011 de lastenstijging tot het inflatieniveau te beperken, maar zei er wél bij dat dat géén reële optie zal zijn!

Aan het eind van de middag bleek bij de stemmingen dat de bestuursleden van de partijen die de coalitie vormen (de benoemde vertegenwoordigers van de Kamer van Koophandel, de ZLTO en het Bosschap, het CDA en Water Natuurlijk) én de PvdA de hogere stijging voor 2010 voor hun verantwoording wilden nemen en zij steunden de begroting.

De Algemene Waterschaps Partij en de VVD stemden als enigen tegen de begroting.